

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 22. april 2022
Sagsnummer: 2022-135

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed grundnotat om Kommissionens forslag til ændring af forordning (EF) nr. 1881/2006 for så vidt angår maksimalgrænseværdier for dioxin og PCB i visse fødevarer (komitésag).

Forslaget forventes sat til skriftlig afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) med frist tidligst den 30. april 2022.

Forslaget vurderes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU.

Regeringen agter at støtte forslaget.

Rasmus Prehn

/

Jesper Wulff Pedersen

Den 21. april 2022

FVM 174

GRUNDMOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til ændring af forordning (EF) nr. 1881/2006 for så vidt angår maksimalgrænseværdier for dioxin og PCB i visse fødevarer (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af forordning (EF) nr. 1881/2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer (komitesag). Forslaget fastsætter nye grænseværdier for dioxin og PCB i kød fra ged, hest, kanin, vildsvin, opdrættet vildt og hjorte samt grænseværdier for lever fra ged, hest og opdrættet vildt. Derudover foreslås de nuværende grænseværdier for mælk reduceret. Nuværende grænseværdier for hønseæg og produkter heraf vil fremover også gælde for æg fra andre fjerkræ. Forslaget er fremsat på baggrund af en risikovurdering fra den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA). DTU Fødevareinstituttet vurderer, at forslaget vil have en effekt i forhold til at nedbringe forbrugernes eksponering for dioxin og PCB. Forslaget vurderes at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU. Forslaget forventes sat til skriftlig afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) med frist tidligst den 30. april 2022. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer, for så vidt angår fastsættelse af maksimalgrænseværdier for dioxin og PCB i visse fødevarer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler, særligt artikel 2, stk. 3.

Forslaget behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med

henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der udtaler sig med kvalificeret flertal inden for 2 måneder. Kommissionen underretter samtidig Europa-Parlamentet. Hvis Rådet vedtager forslaget eller ikke udtaler sig inden for fristen, skal forslaget sendes til Europa-Parlamentet til legalitetskontrol. Kommissionen vedtager forslaget, hvis Europa-Parlamentet ikke inden for en frist på 4 måneder har gjort indsigelse mod forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning via skriftlig procedure i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) med frist tidligst den 30. april 2022.

Formål og indhold

Dioxiner er en gruppe klorholdige, kemiske forbindelser, som er vanskeligt nedbrydelige i miljøet. PCB'er opdeles i to grupper; de dioxinlignende PCB'er og de ikke-dioxinlignende PCB'er. Der skelnes mellem de to grupper på grund af deres kemiske opbygning og dermed giftigheden af stofferne. Dioxin og dioxinlignende PCB'er er de mest giftige.

Kilder til forurening i miljøet med dioxin og PCB er visse typer af forbrænding/afbrænding, papirfremstilling og anden udledning af klorholdige kemikalier. Ildebrande kan ligeledes give lokale forureninger af dioxin og PCB. PCB'er har også tidligere (frem til 1986 hvor det blev forbudt) været anvendt i bl.a. byggematerialer og elektrisk udstyr. Stofferne nedbrydes kun langsomt i miljøet, og det er således ofte gamle forureninger, der er årsag til ophobning i fødevarer.

Udegående dyr kan f.eks. ophobe dioxin/PBC'er via afgræsning og via foder. Stofferne akkumuleres i fedtvæv hos dyr og mennesker og kan give øget risiko for kræft og påvirke forplantningsevne, immunforsvar m.m. Stofferne ophobes således primært i fedt i animalske fødevarer som kød, mælkeprodukter, fisk og æg. Ligeledes ophobes det i animalsk foder f.eks. i fiskeolie.

Der har været fastsat EU-maksimalgrænseværdier for dioxin og PCB i visse fødevarer siden 2001. Med det nye forslag fastsættes nye grænseværdier for dioxin og PCB i kød fra ged, hest, kanin, vildsvin, opdrættet vildt og hjorte samt grænseværdier for lever fra ged, hest og opdrættet vildt. Derudover foreslås de nuværende grænseværdier for mælk reduceret. Nuværende grænseværdier for hønseæg og produkter heraf vil fremover også gælde for æg fra andre fjerkræ.

Ud over grænseværdier er der desuden indført indgrebsværdier, som betyder, at fødevarer med indhold højere end indgrebsværdierne men lavere end EU-maksimalgrænseværdier kan markedsføres, men der skal ske en opsporing af årsagen til fundet. Det kan f.eks. være en punktkilde med forurennet jord. Der er ligeledes fastsat grænseværdier for dioxin og PCB i foder.

Kommissionen afventer en konklusion fra Verdenssundhedsorganisationen (WHO), der forventes færdig i 2023. WHO skal revurdere en række stoffer (dioxiner og PCB'er) i forhold til, hvor giftige de er. Når denne vurdering er færdig, forventes det, at alle nuværende og foreslåede grænseværdier for dioxin og PCB tages op til yderligere revision.

Generelt fastsættes grænseværdierne ud fra ALARA princippet (As Low As Reasonably Achievable) – altså så lavt som det er praktisk muligt samtidig med, at fødevarerforsyningen sikres.

Forordningen vil være gældende fra den 1. oktober 2022. Produkter markedsført lovligt inden denne dato kan forblive på markedet indtil udløb af holdbarhedsdatoen.

Følgende maksimalgrænseværdier for dioxin og PCB foreslås:

Dioxin og PCB	Dioxin (pg/g)	Sum dioxin og dioxinlignende PCB (pg/g)	Ikke dioxinlignende PCB (ng/g)*
Fødevarer:			
Kød og kødprodukter (ikke indmad) fra følgende dyr: - ged - hest - kanin - vildsvin - opdrættet vildt ekskl. hjort - hjort	2.5 pg/g fedt 5.0 pg/g fedt 1.0 pg/g fedt 5.0 pg/g fedt 2.0 pg/g fedt 3.0 pg/g fedt	4.0 pg/g fedt 10.0 pg/g fedt 1.5 pg/g fedt 10.0 pg/g fedt 4.0 pg/g fedt 7.5 pg/g fedt	40 ng/g fedt
Lever og produkter heraf fra ged og hest Lever fra vildt ekskl. hjort	0.30 pg/g vådvægt 2.5 pg/g vådvægt	0.50 pg/g vådvægt 5.0 pg/g vådvægt	3.0 ng/g vådvægt
Rå mælk og mejeriprodukter inkl. mælkefedt	2.0 pg/g fedt**	4.0 pg/g fedt**	40 ng/g fedt
Fjerkræ æg ex. gåseæg	2.5 pg/g fedt	5.0 pg/g fedt	40 g/g fedt

*1 ng= 1.000pg

**mælk: dioxin er sænket fra 2,5 pg/g fedt og for summen dioxin + PCB: 5,5 pg/g fedt.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af forordning nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark og forventes ikke at medføre andre ændringer af lovgivning.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Forslaget skønnes heller ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Erhvervsstyrelsen vurderer, at forslaget ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget er fremsat på baggrund af en risikovurdering fra den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA). DTU Fødevarereinstituttet er anmodet om en vurdering af forslaget og vurderer, at forslaget vil have en effekt i forhold til at nedbringe forbrugernes eksponering for dioxin og PCB. DTU finder ligeledes, at grænseværdierne for fisk bør sænkes. Fødevarestyrelsen bemærker hertil, at Kommissionen vil afvente vurderingen fra WHO, før grænseværdierne for blandt andet fisk ændres, da vurderingen forventes at have indflydelse på grænseværdier for specifikke dioxiner og PCB'er, der typisk findes i fisk.

Høring

Sagen har været i høring på høringsportalen.

Syddansk Universitet billiger sænkningen af grænseværdierne ud fra den forbedrede toksikologiske dokumentation og de faldende koncentrationer i omgivelserne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det væsentligt, at der i EU fastsættes grænseværdier for forurenende stoffer, der bidrager til at øge forbrugersikkerheden. Det er samtidig afgørende for regeringen, at grænseværdier fastsættes på baggrund af videnskabeligt baserede risikovurderinger foretaget af EFSA.

En vedtagelse af forslaget skønnes samlet set at styrke beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. På den baggrund kan regeringen tilslutte sig forslaget, idet man kan acceptere mindre ændringer foretaget i de afsluttende forhandlinger i form af ændring af grænseværdien under forudsætning af, at ændringerne vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.